

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Cap. X. Exercitium introversionis, cum septem illis obiectis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

CAPVT X.

*Exercitium introversionis, cum sep-
tem illius obiectis.***§. I. Primum obiectum introversionis, Præ-
sentia Dei.**

1. Assuescat animus exteriora relinquere, & se ad Deum intra se recolligere.
2. Omnia enim in Deo, & Deum in omnibus.
3. Sed peculiari modo in creaturis intellectu-
libus, quo non est in aliis.

**§. II. Secundum obiectum, Trinitas Bene-
dicta.**

1. Quomodo Trinitatis mysterium sit cogitan-
dum.
2. Admiranda imago Trinitatis in anima ratio-
nati.
3. Mysterium hoc non nisi cum summa reveren-
tia & cautela ruminandum & explicandum.
4. Manuductio quedam ad ipsius conceptum
explicandum per exempla creata: quæ tamen ipsi
mysterio valde inadæquata sunt.
5. Trinitas diuina incomprehensibilis & im-
mensebilis.

**§. III. Tertium obiectum, Attributa seu
Perfectiones Dei.**

1. Quomodo cogitanda sint per introversionem;
2. Moderatè & sine nimia peruestigatione, aus
labore intellectu quasi violento.

**§. IV. Quartum obiectum, Oratio con-
tinua.****§. V. Quintum obiectum, Lectio sacra.****§. VI. Sextum obiectum, Exercitiorum
variatio.**

1. Lacryma vera quomodo haberi possint.
2. Præsertim exercitiorum sine anxietate, sine pro-
pria adhesionem, sine notabili singularitate.

**§. VII. Septimum obiectum, Christi hu-
manitas.**

1. Cum affectu & desiderio, & conatu imitatio-
ni cogitanda est.
2. Præsertim memoranda crebrius Passio ipsius.
3. Christi formæ voluntas humilis & resignata
potius à Deo postulanda quam sublimis gradu con-
templationis.
4. Humanitas Christi gradu securus, & ianua
est cuiusdam ad contemplationem Diuinitatis.
5. Ratio pie concipiendi mysterium incarnationis,
& passionis Dominice.
6. Christum in cruce acutissimos dolores pertu-
lit, & simul tamen Deitate sua perfruebatur.
7. Corpus Christi in ipso conceptionis instanti
perfectè simul formatum fuit & animatum.

§. I. Obiectum primum introversionis.

PRÆSENTIA DEI.

REVOCATA & converte frequen-
ter mentem tuam ad ipsum
Dominum Deum tuum, ambu-
laque reverenter coram eo, qui
majestatis suæ præsentia & virtu-
tis magnitudine ubique est. Ipse
enim per Prophetam dicit: *Cæ-
lum & terram ego impleo.* Ubique
præsens est: sed nullo loco con-
tinetur, nullo loco concluditur.
Ubique totus atque indivisus est:
nullius tamen rei immunditiæ
contaminatur. Sensibiles rerum
sordes, non secundum rationem,
sed secundum sensum dumtaxat
sordes dicuntur. Deo autè nihil
immundum est præter peccatum,
quo ipse etiam inquinari non po-
test, sicut solaris claritas illu-
strans cloacas minimè inficitur.

Si quæris, Vbinam erat Deus
antequam mundum conderet?
respondeo, quòd erat apud seip-
sum, erat in seipso, & nunc,
mundo condito, in seipso est.
Deus ergo qui ubique est, omnes
creaturas penetrat, eisque per
simplicem & occultam essentiã
suam propinquior est quàm ipsæ
sunt sibi. Esse rerum omnium est,
quia ab eo cuncta creata dependen-
t, ac sine eo omnia nihil sunt,
& mox in nihilum redigerentur,
nisi ab illo conservarentur. Res
omnes sunt in Deo tamquam in
virtute ipsas continente ac regen-
te. Vnde Paulus in Actis Apосто-
lorum dicit, nos in Deo vivere, mo-
veri, & esse. Res etiam sunt in Deo
secundum ideam; nam ideæ, seu
in-

1.
Mentis
trorsum
cogitatio
Deum
ubique
præsen-
tem, &
sepe ad
eum con-
vertit.
1er. 4p.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.

2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

SPECU-
LUM SPI-
RITUA-
LIS.

intelligibiles formæ rerum om-
nium, fuerunt ab æterno in men-
te scientiæque Dei, & in eâ stabiles
atque incommutabiles ma-
nent ac vita sunt: & ipse Deus,
vel essentia divina, est una idea
atque unum exemplar rerum
annium, intellectualiter omnia
repræsentans. Hinc Ioannes E-
vangelista, cum dixisset omnia
per æternum Dei Verbum facta
esse, & sine ipso nihil esse factum,
subiecit: *Quod factum est, in ipso vita
erat.*

Ioan. I.

3.
Peculi-
aritate
& modo
præsen-
tiæ Deum
anima
rationa-
li, & in-
primis
iusticiæ
piæ: item
Beati &
damna-
ti.

Sicut dicebamus, Deus est in
rebus omnibus. Creaturis autem
rationalibus imagine suâ insigni-
tis nobiliter admodum inest, licet
à sensu impiorum longissimè ab-
sit. Quilibet enim perversus
elongatur à Deo dissimilitudine,
sicut pius quisque similitudine ei
propinquat. Igitur bonis homi-
nibus Deus adest etiam per salu-
tarem gratiæ suæ exhibitionem:
civibus cæli adest per claram glo-
riæ suæ manifestationem: dam-
natis adest per congruam iustitiæ
suæ executionem. Felix illa anima,
quæ Deum sincerè diligens, in
hoc exilio præsentiam eius li-
bero, claro, sereno, & simplici
mentis intuitu (gratiâ eius adiu-
vante) contemplari novit;

§. II. *Obiectum secundum*

SACROSANCTA TRINITAS.

1.
Modus fi-
dem pie
vuminâ-
di in my-
sticis sa-
visima

Quando mentem tuam subit
adorandæ Trinitatis memoria,
non fabrices tibi, more Ethnico-
rum, tres deos: sed crede, Patrem
& Filium & Spiritum sanctum

esse unum Deum, qui est intermi-
na plenitudo essentiæ, vitæ,
potentiæ, sanctitatis, sapientiæ,
bonitatis, suavitatis, venusta-
tis, opulentiæ, nobilitatis bea-
titudinis, gloriæ, & omnimodæ
perfectiõnis. Crede, * inquam,
tres increatas personas esse unam
Deitatem, unam substantiam live
essentiam, creaturas omnes infi-
nitè transcendentem, immen-
sam, non aliunde dependentem,
nullius indigam, per se subsisten-
tem, sibi que sufficientem, sum-
mè fulgidam, summè pulchram,
summè jucundam, summè tran-
quillam, summè amabilem, sum-
mè perfectam, superessentialem
atque simplicissimam, quæ neque
corruptibilibus oculis videri, ne-
que intellectu comprehendi po-
test. Venerare unitatem substan-
tiæ in personarum trinitate, &
Trinitatem personarum in uni-
tate substantiæ. Vna & individua
essentia, tres personæ; * & tres
personæ sunt una atque indivi-
dua essentia. Omnino Pater &
Filius & Spiritus sanctus (quod
ad substantiam attinet) unum
sunt, cum tamen in personis ma-
gna sit distinctio. Alia est perso-
na Patris, alia Filii, alia Spiritus
sancti; sed non est alia essentia Pa-
tris, alia Filii, alia Spiritus sancti:
nam Patris, & Filii, & Spiritus
sancti una est substantia, una na-
tura, una Divinitas, una mase-
stas. * Sicut confitemur, Patrem
ingenitum, esse perfectum & in-
commutabilem Deum, sive inte-
gram

Trinitas.

* Vni-
tas na-
tura di-
vinæ &
perfe-
ctiões
simpli-
citer
simpli-
ces.

* Tri-
nitas
Personarum.

* Pro-
prietates
singula-
res in tri-
nitate
persona-
rum.

SPUCU-
SUM SPI-
RITUA-
LE.

gram veramque Divinitatem esse in Patre: ita confiteri debemus, Filium à Patre genitum, esse perfectum atque incommutabilem Deum; & Spiritum sanctum à Patre Filioque procedentem (qui est amor Patris & Filii) esse perfectum incommutabilemque Deum.

* Ac-
quali-
tas om-
nium.

* Attamen Pater & Filius & Spiritus sanctus non sunt tres Dii, sed unus perfectus & incommutabilis Deus, unus Dominus, unus æternus, unus omnipotens, unum principium omnium rerum conditarum. Quidquid una persona secundum substantiam est, hoc ipsum est & quævis alia. Planè quidquid est in una persona, id ipsum totum etiam in qualibet alia est: neque una aliquid minus habet quàm tres simul, nec

* Mod' proceffionum divina- rum.

tres simul aliquid plus habent quàm una sola * Pater à seipso est, sui ipsius æterna essentia est, & à nullo quidquam accipit: Filius non est à seipso, est enim à Patre solo, & à Patre habet quidquid habet: Spiritus sanctus etiam non à seipso, sed à Patre & Filio est, habetque à Patre & Filio quidquid habet. Pater communicat se totum Filio: nam dat ei totum esse suum divinum seu totius Divinitatis suæ plenitudinem, & unà cum Filio dat eandem Divinitatis plenitudinem Spiritui sancto. * Nihil tamen est in gloriosâ Trinitate prius vel posterius, nihil majus aut minus: sed ipsæ tres divinæ personæ, quibus una eademque est substantia,

* Con-
terni-
tas.

sunt eoæternæ & summè æquales, summèque similes, atque in se invicem manent. * In Patre totus Filius est, & totus Spiritus sanctus: in Filio totus Pater est & totus Spiritus sanctus: in Spiritu sancto totus Pater est & totus Filius. * Licet verò, attribuaturs Patri potentia, & Filio sapientia, & Spiritui sancto bonitas; ipsarum tamen trium personarum una eademque est potentia, sapientia, ac bonitas. Persona Filii assumpsit naturam humanam, non autem persona Patris, neque persona Spiritus sancti: incarnationem tamen Filii tota Trinitas operata est. Nam sicut trium personarum una est essentia, ita etiam una est operatio, una & eadem voluntas.

In anima hominis pulchrè relucet sanctæ Trinitatis imago. Habet enim anima rationalis (sicut habent & spiritus Angelici) tres naturales vires admodum excellentes, nempe, memoriam, intellectum, & voluntatem: quas Deus illi indidit, ut ipsa Deum memoria recolere, intellectu cognoscere, voluntate eligere & diligere, atque eo frui possit. Quemadmodum autem Pater & Filius & Spiritus sanctus sunt unus Deus, sive una divina substantia; ita tres illæ superiores spiritualesque animæ vires, sunt una mens, sive, una animæ essentia. Tres æternæ & inseparabiles personæ Divinitatis inseparabiliter operantur: & prædictæ tres potentia

* Cog-
xiffen-
tia.
* attri-
buta
trium
personarum
& operatio.
nes
autem
omni-
invenit
Lectio
tum in
Symbo-
lo Atha-
nassi
in Scho-
lastico
Docto-
ribus
pud D.
Lectio
per quæ
trinitas
omnes
quæ de
Deo
no &
quæ de
Deo
trino
agent
Trin-
ta in
in
ne.

Spiritus **S**ensus
LUM SEP
SPIRITUA-
LE.
 tentiæ animæ etiam inseparabi-
 les operantur inseparabiliter. Ne-
 que enim memoria aliquid reco-
 lit aut cogitat sine intellectu &
 voluntate: nec intellectus ali-
 quid cognoscit sine memoria &
 voluntate: nec voluntas aliquid
 eligit vel diligit sine memoria &
 intellectu. Istæ tres * potentia
 animæ sunt spirituales sensus:
 nam visus attribuitur vi intelle-
 ctivæ, auditus vi memorativæ,
 odoratus, gustus, & tactus vi affe-
 ctivæ sive amativæ, hoc est, vo-
 luntati. Sicut autem spiritus præ-
 stantior est corpore, ita illi sensus
 perfectiores & digniores sunt sen-
 sibus corporis. Porro ea anima
 quæ supra vires suas naturales
 sublevata, meretur in simplici ef-
 fectia sua occultissimoque fundo
 invenire Deum, ei que sine medio
 uniri, † videt, audit, odoratur,
 gustat & tangit quod nullis ver-
 bis enarrari potest.

3. Nō nisi sobriè loquaris de my-
 sterio altissimæ Trinitatis: quia
 tam impossibile est ut quis illud
 explicet, quàm impossibile est ut
 † In intima animæ cum DEO unione ac
 mystica fruitione esse operationes delecta-
 tionis internas, functionibus externis
 quinque sensuum corporeorum responden-
 tes, doctè, piè, subtiliter docuit S. Augusti-
 nus lib. 10. Confessionum cap. 6. ubi sic ro-
 gat Deum: Quid amo, cum te amo? Et mox si-
 bi respondet: Amo quandam lucem, & quan-
 dam vocem, & quandam odorem, & quandam
 cibum, & quandam amplexum, cum amo DEVM
 meum: lucem, vocem, odorem, cibum, amplexum
 interioru hominu mei; ubi fulget anima, quod
 non capit locus; & ubi sonat, quod non rapit tem-
 pus; & ubi olet, quod non sargit status; & ubi
 sapit, quod non minuit edacitas; & ubi haret,
 quod non divellit facietas. Hic est quod amo, cum
 DEVM meum amo.

homo in terra stans, cælum digi-
 to contingat. Quis enim dicat,
 vel etiam intelligat, uti Pater per-
 ennem essentiam suam clarissimè
 perspicuens, seque perfectè cogno-
 scens, Verbum suum proferat, seu
 Filium generet sibi consubstan-
 tialem, coæternum, & coæqua-
 lem? Nam illa sui cognitio, Filii
 sui in æternitate generatio est.
 Quis item capiat, uti Spiritus
 sanctus procedat atque emanet à
 Patre & Filio, quibus etiam con-
 substantialis, coæternus, & coæ-
 qualis est? Ista omnem intelle-
 ctum humanum excedunt.

Veruntamen ut etiam sensibili
 similitudine confirmetur in te fi-
 des, qua credere debes Filium esse
 æternum, & Spiritum sanctum
 æternum, sicut Pater (à quo pro-
 cedunt originemque accipiunt)
 æternus est: attende uti splendor
 & calor ab igne quidem vel flama
 procedunt, qui tamen igne
 posteriores tempore non sunt.
 Nam eo ipso momento quo ignis
 est, etiam splendorem & calorem
 emittit, nec unquam ignis sine
 splendore caloreque esse potuit,
 adè ut si ignis esset æternus,
 splendor quoque ejus esset æter-
 nus, & calor æternus. Itidem tam
 splendor quàm calor procedens
 à sole, coævus est soli.

Incomprehensibilis illa gene-
 ratio atque processio in sanctissi-
 ma Trinitate, sicut initium nun-
 quam habuit, ita nec finem un-
 quam habitura est: si enim ha-
 buisset initium, vel si aliquando
 desi-

SPECU-
LUM SP
RITUA-
LE.

4.
 Exempla
 Trinita-
 tem ad-
 umbran-
 ria, val-
 de obscu-
 ra & re-
 mota si-
 militudi-
 ne tantu
 mysteriu
 aliquo
 modo re-
 presen-
 tant.

5.
 In Trini-
 tate pro-
 cessiones
 persona-
 rum sine
 incompre-
 hensibi-
 les.

SPECU-
LUM SPI-
RITU-
LE.

desineret, aliqua mutatio circa di-
vinitatem facta esset aut fieret,
quod nullo modo fieri potest: nā
natura & substantia divina est in-
commutabilis. Cū quælibet di-
vina persona sit perfectionis infi-
nitæ, & quælibet aliam limpidi-
simè intueatur, plenissimeq; com-
prehendat; diligunt utique se in-
vicem ipsæ tres personæ amore
jucundissimo, ardentissimo, pror-
susque infinito. Sed præstat de
tanto mysterio aliquid intus ex-
periri, quàm ore multa dicere. Tu
in his quæ ratione & intellectu
comprehendere nequis, fidem in-
tegram retinens, simpliciterque
credens quod Catholica credit
Ecclesia, humilitati atque amori
da operam.

§. III. *Objectum tertium.*

ATTRIBUTA DEI.

1.
Perfectio-
nes Dei
opime
conside-
rantur
per ad-
spiratio-
nes ad
Iesum.

Attende tota animi devotione
Domini Dei tui bonitatem, dul-
cedinem, pulchritudinem, pieta-
tem, misericordiam, charitatem,
fidelitatem, atque ejus generis a-
lias ipsius amabiles perfectiones,
quæ profectò prorsus immensæ
& incomprehensibiles sunt. Si
ad JESUM per amorosa atque
jaculatoria verba adspirare libet,
potes mente vel etiam ore hæc
aut similia dicere: *O bone JESU,*
utinam mundus & innocens coram
te essem! Utinam vera humilitate
perfectaque mei resignatione tibi
placerem! O dilecte mi, charissime
mi! O dulcedo cordis mei, vita ani-
ma mea! O purum gaudium meum,
& casta delicia mea! O Domine Deus

meus! quid volo præter te? Tu mi-
hi sufficis: tu es unicum atque ju-
cundissimum bonum meum. Ego te
ulnis animæ meæ suaviter amplecti
desidero. Eia accende & concrema
me igne amoris tui. Da ut di-
ligam te toto corde, tota anima, &
tota virtute, pro grata voluntate
tua, &c.

Non sis tamen in his nimius,
nec vehementior quàm oportet,
sed discretionis moderacionem
diligenter servato, ne caput tuum
lædas, & naturam prægraves ac
destruas. Quando autem contin-
git te dolorem aliquem ex spiri-
tualibus exercitiis contrahere ac
sentire, offer illum DEO in lau-
dem æternam, & patiens esto.
Qui nulla virium suarum ratio-
ne habita, conatu prorsus vio-
lento a atque importuno sese
incessanter introvertere, mentem-
que suam in DEUM elevare ni-
titur: is non permittit, ut DEUS
in ipso requiem habeat. Verunta-
men malæ cogitationes salutari-
bus cogitationibus pellendæ, &
cordis oculi ad Dominum ubi-
que præsentem amancer, placi-
dè, & simpliciter reflectendi sunt.
Certè, sicut is qui acriter sitit,
non facilè obliviscitur sitis suæ:
ita is qui DEUM impensè amat,
ut crebrò illius recordetur neces-
se est, si mens ejus aliis cogitatio-
nibus impedita non fuerit. Ubi b

a Violenta contentio, & importunus co-
natus non probatur in praxi introversionis.
b Ubi amor, ibi oculus; & suaviter quis-
que cogitat quod amat.

enim

enim amor & cura, ibi oculus at-
que cogitatio. Quilibet pruden-
ter considerare debet mensuram
gratiæ quam à Deo accepit, quia
Spiritus sanctus dona sua variè
distribuit.

§. IV. *Objectum quartum,*

O R A T I O.

Luc. 18. *Orans in*
quodam
Thess.
5.
Per verba illa Evangelii, *Opor-*
et semper orare, & non deficere;
atque per ista sancti Pauli, *Sine*
intermissione orate, non jubemur
absque cessatione aliqua conti-
nuare orationis exercitium (ne-
que enim hoc fragilitas humana
præstare potest) sed monemur nõ
ita deserere orationem, quin quo-
tidie illi diligenter instemus cer-
tis horis. Et profectò, homo bo-
næ voluntatis, qui semper bene
agit, & cuncta opera sua refert
ad honorem Dei, semper orat.

§. V. *Objectum quintum,*

SACRA LECTIO.

Fructus
& usus
& modus
sacrae lec-
tionis.
Dum sacræ lectioni conveni-
enter intendis, aut aliquid aliud
ad laudem DEI ritè facis, sæpè
non minorem, imò fortè majo-
rem fructum refers, quàm si ora-
res. Neque enim orationes tan-
tùm, sed & quæque salutaria ver-
ba ad gloriam Dei lecta vel audita,
& quælibet piæ actiones atque
cogitationes, animam mirificè
exornant. Verè mens boni ho-
minis ex spirituali doctrina mul-
tæ præclaræque commoda reci-
pit: nam & conservatur munda,
& ignorantiam deponit, & tran-
quilla redditur, & illuminatur,
& nutritur, & excitatur, & robo-

ratur, & eximiuni decorem acci-
pit. Igitur lege vel audi libenter
verbum Dei sanamque institutio-
nem, à quocunque etiam homine
proferatur, & quantumcunque
simpliciter annuntietur aut scri-
batur: sed corruptam pestife-
ramque hæreticorum doctrinam
exsecrare. Etiam si quis exactè nõ
intelligat, neque memoriã reti-
nere possit pia, quæ ad laudem
Dei legit vel audit; nihilominus
talìa plurimum animæ profunt.
Certè interim, dum bona sic le-
guntur vel audiuntur, tempus
homini minimè perit: sed dum le-
guntur etiam plurima & optima,
si pura rectave intentio legenti
deest, perit utique ei tempus.

§. VI. *Objectum sextum,*
EXERCITIORUM VICIS-

SITUDO.

Non nimis diu uni alicui ex-
ercitio insistendum est, ne fasti-
dium generet, & animum segnio-
rem reddat: sed convenienter va-
rianda sunt exercitia. Si tibi in
orationibus vel meditationibus
atque exercitiis sanctis desunt la-
crymæ externæ, non id te pertur-
bet; nam homini Deo placere cu-
pienti non desunt internæ lacry-
mæ: & licèt oculi ejus non plo-
rent, plorat tamen cor. Pro lacry-
mis quas non habes, offer Deo
Patri lacrymas Christi. Sanè gran-
dis cõmotio compunctionis sen-
sibilis solet à nonnullis ple-
numque vitanda est, ne bonæ
corporis habitudini & mentis se-
renitati officiat.

LI 2

Deo,

I.
Lacry-
marum
vicarium
& uti-
lium
fons.

SPECU-
LUM SPI-
RITUA-
LE.2.
Oser-
vanda
praxia
exercitio-
rum, ut
fiant cum
libertate
& hilari-
tate, &
sine ama-
re pro-
prio.Vitanda
est propri-
etas affe-
ctiva.Singula-
ritates
gestus ex
terni vi-
siose.Habitus
& situs
corporis
in oratio-
ne.

Deo, divinisque ac spiritualibus rebus intende, hilari, libero, & simplici corde, absque inordinata anxietate & nimia intellectus extensione aut applicatione. Quære item in piis exercitiis tuis Dei honorem potius, quam proprium commodum, seu propriam delectationem. Abdica penitus vitiosam proprietatem: & semper paratus sis ipsa privata exercitia tua intermittere atque relinquere. ubi Deum id velle, vel iustam aliquam causam hoc exposcere cognoveris. Nonnullos invenire est, qui certas quasdam preces ex se susceperunt quotidie legendas: quas si propter negotia & necessitates emergentes, vel propter sanctam obedientiam relinquere cogantur, omnino impacati sunt & inquieti: sed proprietates ista vitanda est. Patres etiam dicunt, hominem inter orandum non debere ostendere gestus singulares, nimiumque notabiles, coram aliis, pectus fortiter & crebro tundendo, suspiria alta emittendo, manus in sublime attollendo, &c. Aliqui plerumque ferventius orant sedendo, quam genua flectendo; alii stando vel inambulando preces suas melius fundunt: tu amplectere quod tibi magis convenire sentis, ita tamen ut in omnibus discretionem serves, & caveas ne aliquem scandalizes. Tam vocalis quam mentalis oratio rite peracta, Deo valde placet.

Memor sis, oro, eorum quæ dulcis JESUS (qui est DEUS, & Dominus, & Pater, & frater tuus) pro te fecit, eique devoto corde gratias age. Ipse factus est homo propter te. Ipse semper & ubique tui recordabatur, teque ante mentis suæ oculos habebat, faciens & tolerans libentissime omnia pro tuâ salute. Inspice & imitare pro modulo tuo ejus humilitatem, resignationem, patientiam, charitatem, benignitatem, modestiam, continentiam, sobrietatem, ac ceteras virtutes sanctas, quæ in eo perfectissime relucent. Vita Christi liber admodum præclarus est, doctis & indoctis, perfectis atque imperfectis (qui Deo placere cupiunt) communis. Qui bene tenuerit hunc librum, efficitur eximie sapiens, facileque adipiscitur peccatorum veniam, pravorum affectuum mortificationem, mentis illuminationem, conscientiam pacem & tranquillitatem, firmamque erga DEUM in sincera dilectione fiduciam. Etiam si codices omnes, qui toto orbe habentur, intercidissent; vita & passio Christi abundè Christianis omnibus sufficeret ad virtutem omnem & veritatem perdiscendam. † Sin-

† Hanc piam valde meritorum vitæ & mortis Christi Domini appropriationem, ac si pro uno solo omnia agere ac pati vellet aut voluisset, præclare & solide fundant sancti Patres super Cant. 2. *Dilectum meum mihi, & ego illi*, ut videre est in Commentario doctissimo Michaëlis Gisterii.

REU-
LUM SPI
RITUA-
RE.

gula quæ fecit ac pertulit JESUS, ita considera & recipe, quasi pro te solo illa fecisset atque pertulisset. Neque enim ea tibi minus profunt, quàm si tu solus per Christum redimendus fuisses. Sed & si solus redimi debuisses, ille pro te uno promptissimè & incarnari, & pati, & mori voluisset; adde salutem tuam sitit, & tam ardentè te diligit.

2.
Passionis
Dominicæ
se frequens
sic recogita-
tio.

Venerandam ejus passionem, tanquam pretiosam margaritam in scrinio pectoris tui recòditam habe, & eam grato animo revolve. Ecce, Dominus tuus ex summa charitate voluit nimis indigna & acerba perpeti, ut satisfaceret pro peccatis tuis, teque redimeret. Depinge mentem tuam suavissimis imaginibus passionis ejus, & floridam Dominicæ crucis arborem planta in medio cordis tui. Ipsum Dominum Jesum excruciatum, vulneribusque confectum, elige in charissimum spòsum animæ tuæ, eumque amantèr contemplare & amplectere. Nam ex ejus roseis vernantibusque plagis melliflui gratiarum rivi promanant. Qui os animæ suæ patulo lateri ejus convenienter admovere, ibique commorari, & ad intima cordis illius pertinere novit, is utique vinum vitæ æternæ degustat, & perspectum habet quàm amœna paradisi sit JESUS. Neque scribi, neque cogitatione comprehendi potest, quantum fructum bonæ voluntatis & humilis referat ex pia me-

ditatione passionis Dominicæ. Istæ quàmlibet modico affectu aliquid de vita & passione Christi legat aut ruminet, non potest non maximam inde utilitatem capere: quemadmodum is qui digitos in farinam mittit, non potest non habere eos farinâ conspersos. Sed qui ipsam Domini passionem etià cum larga lacrymarum effusione recolit, & tamen veram humilitatem, patientiam, resignationem atque charitatem negligit, certè parvum aut nullum fructum ex sua meditatione reportat.

Non contristeris, si Deus in hac vita te minimè provehit ad sublimem contemplationis gradum: sed roga eum instanter, ut det tibi bonam, humilem, resignatamque voluntatem, & eam in te ad finem usque conservet: pete ab eo, ut juxta gratissimum beneplacitum ipsius semper vivere possis. Et quia cares pennis quibus ad alta evoles, mane tanquam parvus pullus sub alis divinæ amantissimæque gallinæ, id est, sub alis æternæ Sapientiæ pro te incarnatæ. Abde te, & conquiesce in sacratissima Christi humanitate. Hæc enim in procelloso mari præsentis sæculi, erit tibi tanquam navis tutissima, qua ad salutis portum perducèris, etiam si Divinitatem plenius hinc non cognoscas, ubi nimirum corpus aggravat animam, & terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem. Haberes autem ipsius Divinitatis eminentiorem notitiam, si celsissi-

3.

Postula
magis re-
signatum
animum,
quàm sub-
limem
contem-
plationis
modum ac
gradum.

Sap. 9.

SPECU-
LUM SPI-
RITUA-
LE.

4.
Humani-
tas Chri-
sti ostium
per quod
ad missu
Deitate.

mus Deus crebris fulgoribus men-
tem tuam irradiaret, teque in di-
vinam transformaret claritatem.

Veruntamen (sicut alibi supra
monuimus) intuere Christum in-
ternis oculis, non ut hominem
tantum, sed ut verum Deum &
verum hominem: intuere eum ut
præcellentem gemmam divinæ
nobilitatis, & elegantem florem
dignitatis humanæ. Licet enim
lucidissimos Divinitatis radios
perfectius conspicerere nequeas: po-
tes nihilominus credere ipsam
fulgidam Divinitatem in huma-
nitate & corpore Christi ceu in
venerabili templo habitare. Si
hoc credideris, & humanitatem
Christi ita consideraveris, non e-
longaberis ab ejus Divinitate,
sed eam satis convenienter utili-
terque retinebis.

5.
Fides In-
carnatio-
nis quo
pacto con-
cipien-
da.

Quando ipse Unigenitus Dei
pro salute mundi in utero beatæ
Mariæ virginis de Spiritu sancto
conceptus est, assumpsit quod non
erat, & mansit quod erat. Assum-
psit enim corpus & animam ra-
tionalem, assumpsit, inquam, to-
tum hominem, & mansit DEUS.
Natura divina & natura humana
(quæ multum sunt diversæ) mira-
biliter fuerunt unitæ. Nō est mu-
tata Divinitas in carnem (natura
enim Divina incommutabilis est)
sed humanitas assumpta est in
Deum. Mansit utraque natura in-
tegra & salva cum suis proprietati-
bus. Tunc ergo æternum Ver-
bum, anima rationalis, & caro
humana convenerunt in unam

personam: ita ut illa tria sint una
persona, unus Christus. Propter
quam admirandā unionem, san-
ctissima Christi anima ab exordio
creationis suæ semper contem-
plabatur limpidissimè gloriosam
Trinitatem.

Unde & cum pateretur, atque
in Cruce penderet Christus, frue-
batur secundum superiores ani-
mæ vires Divinitate, sicut modò
fruitur in cælo: sed secundum car-
nem, viresque animæ inferiores
ac sensitivas, durissimis crucia-
tibus affligebatur. Et ut sua passio
esset acerbior, non permisit tunc
redundare consolationem à supe-
riore animæ portione in inferio-
rem sensitivamque partem. Hinc
in Cruce attendens se ita afflictū
& consolationis influxu desti-
tutum, ex parte humanitatis cla-
mabat: *Deus meus, Deus meus, ut
quid dereliquisti me?* Iste Filius
Dei vivi, Verbum & Sapiaentia
Patris, vera atque increata lux,
secundum Divinitatem ubique
præsens est, æqualis Patri & Spi-
ritui sancto est: sed secundum hu-
manitatem minor est Patre &
Spiritu sancto, atque etiam seiplo:
neque enim creatura Creatori æ-
qualis esse potest. Et quidem hu-
manitas Domini JESU ipsissima
ianua est qua in Divinitatem il-
lius intratur.

Fortè cupis expressius audire,
quando Trinitas Deus creaverit
corpus & animam Christi: au-
sculta igitur. Mox ut beata Vir-
go Maria per humilem sui reli-
gnatio-

CAPUT XI.

*Semper anhelandum ad mysticam
unionem cum DEO.*

§. I. VNIO MYSTICA CVM DEO.

1. *Quomodo fiat in anima devota.*
2. *Quomodo in hac unione anima seipsam & omnia creata perdat, & Deum sine imaginibus contempletur.*
3. *Pauci ad eam pertinent, & ij debent cautissime ambulare, & vigilanter sese exercere in omni bono opere contra fraudes diaboli.*

§. II. Est enim VNIO quædam FALSA, quam aliqui ut unionem cum Deo amplectantur.

1. *Nimirum otiosa quies animi, in iis qui negligunt & despiciunt exercitia virtutum, quo ipso convalescunt, non esse veri contemplatores; sed misere decepti & seducti.*
2. *Quare ij soli debent ad veram unionem aspirare, quos Deus ed vocat, vel ratione statui contemplativi, vel per prudentes directores.*

§. III. REVELATIONES seu VISIONES.

1. *Non sunt optande nec petende.*
2. *Quomodo vera visiones discernantur à falsis & diabolicis illusionibus.*
3. *Humiles anime per falsas iuusiones non facile seducuntur.*

§. I. VNIO MYSTICA
CUM DEO.

MAGNA res, magnaprorfus
res est, tempore hujus exilii
Deo per mysticam nudamque
unionem in divino lumine copu-
lari. Fit autem hoc, quando munda,
humilis, & resignata anima
ardenti charitate succensa, supra
seipsam Dei gratia evehitur, &
ad ingentem divinæ lucis claritatem,
menti affulgentem, amittit
omnem considerationem atque
distinctionem rerum, deponitque
imagines etiam excellentissimas,
actota amore liquefacta, & velut
ad nihilum redacta, defluit in
DEUM. Tunc enim sine medio

Unio mystica quomodo celebretur in anima devota.

con-

gnationem, assensum præbuit, dicens Angelo incarnationem Filii Dei sibi annuntiasti, *Ecce ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum*: Spiritus sanctus in illam descendit, & in momento ipse cum Patre & Filio formavit, ex purissimo ejusdem sacræ Virginis sanguine, corpusculum humanum, membris omnibus absolutum atque perfectum: creavit eodem momento animam rationalem, quam eo ipso temporis puncto univit illi corpusculo. Aliorum infantium corpora non repente, sed paulatim formantur in membra; quæ ubi jam in utero materno perfecta sunt, Deus animam in momento creat, creandoque infundit corpori. Sicut diximus, humanitas Christi via & janua est, qua ad Divinitatem pertingitur: nec aliquis ad sublimioris contemplationis quietem divinamque unionem tutò adspirat, nisi virtutes Christi sanctissimas diligenter imitari, & amabilem humanitatis & ejus imaginem animæ suæ per devotam meditationem imprimere conetur.

† Audiant hoc Mystici, qui omnes imagines à contemplatione mystica excludunt. De qua re, & de nonnullis Theologiæ mysticæ locutionibus mysteriosis ad normam Theologiæ Scholasticæ revocatis & explicatis, quales crebrò in Blossiana doct. ina occurrunt, & videre licet cap. xi. proxime sequenti, magnopere suadendum est, ut pius & solida veritatis amans Lector adire velit R. P. Maximilianum Sanctærum, toto quidem libro Theologiæ mysticæ, sed maxime in quinque Exercitationibus de Contemplatione, ut vocat, pura.